

Polygala amarella Crantz

Horčinka horkastá

Polygala amarella Crantz Stirp. austr. ed. 2, 2: 438, 1769.

Syn.: *Polygala amara* β (var.) *parviflora* Mert. et Koch – *P. amara* L. subsp. *amarella* (Crantz) Chodat – *P. amara* auct. plur. Eur. centr. non L.

Podzemok tenký, bohato rozkonárený. Byle priame, tenké, (5–) 10–20 (–30) cm vysoké, holé alebo jemne páperisté, vyrastajúce buď zo stredy prízemnej listovej ružice, a potom často rozkonárené alebo ako bočné výhonky, a potom obyčajne jednoduché, zriedkavo málo rozkonárené. Prízemné listy v listovej ružici, zreteľne väčšie ako listy byľové, obrátene vajcovité až obrátene kopijovité, tupé alebo zaokrúhlené, (14–) 16–25 (–35) mm dlhé, (5–) 6–8 (–10) mm široké, svetlozelené, veľmi horké. Niekedy sa neuvádza typická prízemná listová ružica, ale prízemné listy sú vždy zreteľne väčšie ako byľové. Byľové listy podlhovasto kopijovité až čiarokovito kopijovité, v hornej tretine najširšie, tupé až zaokrúhlené, zriedka tupo končisté, zelené, holé, jednožilové, intenzívne horké. Listene blanité, kopijovité alebo podlhovasté, malé, také dlhé ako polovica kvetných stopiek, holé. Listence zakrpatené, veľmi skoro opadávajúce. Kvetné stopky krátke, (0,5–) 1–1,5 (–2) mm dlhé, spočiatku priame, po odkvitnutí naspäť ohnuté. Kvety drobné, (2–) 2,5–3,5 (–4) mm dlhé, belavomodré, zriedkavejšie biele, vzácne sýtomodré, ojedinele červené alebo fialovočervené. Vonkajšie 3 kališné lístky blanité, drobné, podlhovasto elipsovité až kopijovité, 1,5–2 mm dlhé a \pm 0,5 mm široké, svetlozelené, jednožilové alebo trojžilové. Krídla elipsovité až široko elipsovito vajcovité, (2–) 2,5–4,5 (–4,8) mm dlhé, (1–) 1,5–2 (–2,5) mm široké, užšie ako tobolka, trojžilové, belavozelené alebo svetlozelené alebo modrasté, holé, na báze pozvoľna zúžené, tupé až zaokrúhlené, so žilami voľnými, nepospájanými. Korunná rúrka takmer rovná, na báze mierne rozšírená. Nechtíky horných lupienkov podlhovasté, mierne dohora ohnuté, tupé, dlhšie ako hrebeňovitý privesok dolného lupienka. Dolný lupienok člnkovitý, rovný. V mieste, kde prirastá hrebeňovitý privesok, je náhle naspäť ohnutý do úzkeho blanitého lemu. Privesok dolného lupienka krátky, rozdelený na (5–) 8–15 (–18) úzkych krátkych strapiek. Semenník sediaci, široký. Čnelka veľmi krátka, priama, prechádzajúca do blizny, ktorá je často dlhšia ako čnelka. Tobolka sploštená, obrátene srdcovitá, na báze pozvoľna zúžená, na vrchole vykrojená, (2,5–) 3–4 (–4,5) mm dlhá, (2–) 2,5–3,5 (–4) mm široká, úzko blanito krídlatá. Semená podlhovasto vajcovité, (1,5–) 1,7–2,1 (–2,3) mm dlhé, hnedé, roztrúsene belavo chlpaté s veľmi krátkym trojlaločnatým priveskom.

Chromozómy: $2n = 34$.